

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii, precum și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal

Prezentul proiect de lege urmărește corectarea unor disfuncționalități apărute în aplicarea Legii nr. 360/2023, precum și eliminarea unor situații discriminatorii care afectează persoanele asigurate sau pensionate în cadrul sistemelor de pensii neintegrate în sistemul public, în special în cazul sistemelor de pensii ale cultelor religioase. Propunerea legislativă are în vedere asigurarea respectării principiilor constituționale ale egalității în drepturi, nediscriminării și protecției sociale, precum și o corelare coerentă între diferitele sisteme de pensii existente în România.

Un prim set de modificări vizează recunoașterea efectivă a stagiilor de cotizare realizate în sisteme diferite, în special pentru femeile care solicită reducerea vârstei standard de pensionare. În forma actuală a legii, condițiile trebuie îndeplinite exclusiv în cadrul aceluiași sistem, ceea ce conduce la situații injuste pentru persoanele care au desfășurat activitate profesională în sisteme diferite. Prin posibilitatea cumulării stagiilor de cotizare contributive, se asigură valorificarea muncii efectiv prestate, indiferent de sistemul în care aceasta a fost realizată, evitându-se situațiile în care drepturi legale nu pot fi accesate din motive pur administrative. Măsura are un impact social pozitiv, în special pentru mamele care au avut parcursuri profesionale în sisteme diferite, fără ca nașterea și creșterea copiilor să fie condiționate de apartenența la un anumit sistem de pensii.

Proiectul de lege are în vedere și eliminarea unor blocaje administrative apărute în practică, în special în legătură cu accesul la documente de stare civilă și recuperarea sumelor plătite necuvenit după decesul titularului. În prezent, casele de pensii din sistemele neintegrate se confruntă cu refuzuri din partea instituțiilor publice sau a băncilor, pe motiv că anumite dispoziții legale ar fi aplicabile exclusiv sistemului public. Aceste situații au generat imposibilitatea recuperării unor sume plătite necuvenit, precum și dificultăți în verificarea situațiilor de deces, deși obligațiile și responsabilitățile caselor de pensii sunt similare. Modificările propuse clarifică expres că aceste proceduri sunt aplicabile și sistemelor neintegrate, asigurând un tratament juridic unitar și evitarea unor interpretări restrictive.

Un alt obiectiv esențial al proiectului îl reprezintă consacrarea explicită a faptului că sistemele de pensii neintegrate fac parte din sistemul național de securitate socială. În practică au existat situații în care instituții publice au refuzat recunoașterea acestui statut, invocând faptul că respectivele sisteme nu ar face parte din rețeaua națională de protecție socială, deși acestea funcționează în temeiul legii și sunt supuse aceluiași reguli europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială. O asemenea interpretare conduce la blocaje administrative și la limitarea unor drepturi fundamentale ale pensionarilor.

În același sens, proiectul propune eliminarea discriminărilor existente în acordarea unor beneficii sociale finanțate din bugetul de stat sau din fonduri europene. În ultimii ani, anumite ajutoare financiare acordate pensionarilor au fost limitate exclusiv la beneficiarii sistemului public, deși aceste plăți nu erau suportate din bugetul asigurărilor sociale, ci din alte surse publice. Această practică a creat o diferență de tratament nejustificată între pensionari, exclusiv pe criteriul apartenenței la un anumit sistem de pensii. Jurisprudența Curții Constituționale a

sanționat deja astfel de situații, constatând caracterul neconstituțional al unor prevederi similare. Prin urmare, se impune consacrarea expresă a principiului potrivit căruia toate drepturile sociale acordate pensionarilor din fonduri publice trebuie să se aplice, fără discriminare, tuturor pensionarilor din România.

Proiectul mai urmărește eliminarea unor tratamente diferențiate în ceea ce privește costurile serviciilor poștale pentru plata pensiilor. În prezent, sistemele de pensii neintegrate achită tarife comerciale pentru servicii identice cu cele prestate în cadrul sistemului public, deși acesta beneficiază de tarife stabilite prin legea bugetului asigurărilor sociale. Având în vedere caracterul social al acestor plăți se impune stabilirea unui tratament tarifar unitar, pentru a evita o discriminare indirectă între sisteme care îndeplinesc aceeași funcție socială.

Totodată, modificările propuse vizează asigurarea accesului sistemelor de pensii neintegrate la infrastructura digitală europeană necesară pentru aplicarea regulamentelor Uniunii Europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială. Lipsa accesului la aceste platforme a generat întârzieri semnificative în soluționarea dosarelor de pensii internaționale, afectând direct beneficiarii. Prin consacrarea dreptului de acces la aceste sisteme, sub coordonarea CNPP, se creează cadrul legal necesar pentru funcționarea normală a acestor proceduri.

În același timp, proiectul clarifică obligația ca, contribuțiile de asigurări sociale aferente angajaților sistemelor neintegrate să fie virate în fondurile propriilor case de pensii, evitând interpretările contradictorii ale organelor fiscale, care au generat controale și sancțiuni nejustificate. De asemenea, se reglementează expres regimul fiscal al caselor de pensii ale cultelor religioase, confirmând statutul acestora de entități componente ale cultelor și aplicarea regimului fiscal corespunzător, pentru a preveni situațiile de abuz sau interpretare eronată din partea autorităților fiscale.

În ansamblu, modificările propuse au ca scop asigurarea unui tratament echitabil pentru toți pensionarii, indiferent de sistemul de pensii din care fac parte, eliminarea blocajelor administrative și asigurarea unei aplicări unitare a legislației naționale și europene în materie de securitate socială. Proiectul nu creează privilegii, ci corectează situații discriminatorii și asigură funcționarea coerentă a tuturor sistemelor de pensii în cadrul sistemului național de protecție socială.

Toate considerentele menționate anterior impun necesitatea modificării Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, respectiv Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, fapt pentru care am inițiat și supunem dezbaterii și adoptării, de către cele două Camere ale Parlamentului, prezenta propunere legislativă.

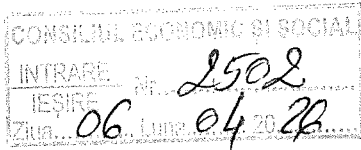
În numele inițiatorilor:

ANTAL István-Lóránt

Senator UDMR

Tabel cu semnatarii Proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii, precum și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal

NR	SENATOR/DEPUTAT	PARTID	SEMNĂTURĂ
1	ANTAL ISTVÁN - LÓRÁND	UDMR/eur	
2	Fajér János Ödön	UDMR	
3	KONDOR ÁGOTA	UDMR	
4	Kovács Máté	UDMR/UDMR	
5	TASNAKI ISTVÁN SZILÁRD	RNDSZ/UDMR	
6	NOVAK ZSÉNTÉ	RNDSZ/UDMR	
7	Császár Károly - Zolt	RNDSZ/UDMR	
8	Szabó Ödön	RNDSZ/UDMR	
9	MAGYAR LÓRÁND - BALINT	RNDSZ/UDMR	
10	KÖNÖZSI CSABA	UDMR	
11	MOLNAR ANDRÁS	UDMR	
12	ZHORNANOS ZSIGITA EVA	RNDSZ/UDMR	
13	HAIJAU GÁBOR	ULKR	
14	MARXÓ ATTILA GÁBOR	RNDSZ/UDMR	
15	BIRÓ ROZÁLIA - IBOLYA	UDMR	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii,
precum și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal**

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art.I.- Legea nr.360/2023 privind sistemul public de pensii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1089 din 4 decembrie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 4 se introduce un nou articol, art.4¹, cu următorul cuprins:

„Art.4¹.- (1) Sistemele de pensii neintegrate sistemului public sunt parte integrantă a sistemului național de securitate socială.

(2) În baza principiului egalității și nediscriminării, persoanele care au calitatea de pensionari exclusiv în cadrul unui sistem de pensii neintegrat sistemului public, beneficiază de toate drepturile sociale, inclusiv de indemnizația socială pentru pensionari reglementat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2009 privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari, cu modificările și completările ulterioare, respectiv de ajutoarele financiare ocazionale acordate pensionarilor sistemului public, care sunt finanțate din fonduri europene sau din bugetul de stat. Plățile acestor drepturi se asigură prin casele teritoriale de pensii din cadrul sistemului public, în colaborare cu casele de pensii neintegrate.”

2. La articolul 51, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin.(3), cu următorul cuprins:

„(3) Stagiile de cotizare contributive prevăzute la alin.(1) sunt cele realizate în sistemul public de pensii precum și în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia și pot fi cumulate în vederea deschiderii drepturilor pentru reducerea vârstei standard de pensionare la femei.”

3. La articolul 97, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin.(3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Pentru sistemele de pensii neintegrate sistemului public prevăzute la art.4¹, tarifele poștale din cadrul Poștei Române pentru transmiterea și achitarea drepturilor din pensii și alte drepturi de asigurări sociale sunt asimilate cotelor aferente sistemului public de pensii, stabilite anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat.”

4. La articolul 100, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin.(4), cu următorul cuprins:

„(4) În cazurile justificate potrivit art.156 și 157, casele de pensii ale sistemelor neintegrate sistemului public de pensii pot solicita instituțiilor deținătoare extrase pentru uz oficial de pe actele de stare civilă, în vederea aplicării dispozițiilor art.100 alin.(2).”

5. După articolul 152, se introduce un nou articol, art.152¹, cu următorul cuprins:

„Art.152¹.- În vederea aplicării prevederilor regulamentelor Uniunii Europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială, sistemele de pensii neintegrate în sistemul public au dreptul să utilizeze tehnologiile digitale sub coordonarea CNPP pentru schimbul, accesarea și prelucrarea datelor necesare în cadrul sistemului informatic european EESSI (Schimbul Electronic de Informații privind Securitatea Socială), respectiv în cadrul aplicației JINA, sau orice altă aplicație implementată în cauză, pentru efectuarea tuturor operațiunilor necesare de stabilire și calcul a drepturilor de pensie și alte prestații de asigurări sociale. Asigurarea infrastructurii locale la sediile caselor de pensii neintegrate și a accesului la platforma digitală se face prin grija CNPP.”

6. La articolul 156, alineatul (8) se completează și va avea următorul cuprins:

„(8) Prin excepție de la dispozițiile art.2.187 alin.(1) din Codul civil, precum și de la Legea nr.209/2019, în cazul prevederilor alin.(7), la cererea casei de pensii, inclusiv a caselor de pensii neintegrate în sistemul public, banca are obligația de a restitui plătitorului de drepturi sumele necuvenite din contul titularului decedat, până la limita soldului disponibil din ziua înregistrării cererii, în baza următoarelor documente justificative: cerere de restituire, copie a certificatului de deces, decizie de recuperare a sumelor necuvenite emisă de casa de pensii. Termenul de restituire este de cel mult 30 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii.”

Art.II.- Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. După articolul 15 se introduce un nou articol, art.15¹, cu următorul cuprins:

„Art.15¹.- Pentru casele de pensii ale cultelor religioase, neintegrate în sistemul public, fiind parte componentă a Bisericii, în materie de impozit pe profit se aplică prevederile art.15 alin.(1) lit.a.”

2. După articolul 137 se introduce un nou articol, art.137¹, cu următorul cuprins:

„Art.137¹.- (1) Pentru persoanele fizice asigurate în sistemele de pensii neintegrate sistemului public de pensii, contribuțiile de asigurări sociale aferente veniturilor din salarii și asimilate salariilor, realizate în legătură cu calitatea de asigurat în aceste sisteme, se achită obligatoriu în fondul casei de pensii competente din cadrul sistemului respectiv.

(2) Dispozițiile alin.(1) se aplică pentru toate veniturile din salarii și asimilate salariilor înregistrate pe statul de plată, indiferent dacă acestea sunt constituite din fonduri proprii sau din subvenții, după caz.”

Acastă lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin.(...) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

SORIN GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN